Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2025/1015

27.5.2025

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2025/1015 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 26ης Μαΐου 2025

σχετικά με προσωρινά μέτρα έκτακτης ανάγκης για την Ισπανία τα οποία παρεκκλίνουν από ορισμένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/891 της Επιτροπής και του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2017/892 της Επιτροπής, για την επίλυση ειδικών προβλημάτων στον τομέα των οπωροκηπευτικών τα οποία έχουν προκληθεί από σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου [1], και ιδίως το άρθρο 221 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Λόγω των σοβαρών δυσμενών μετεωρολογικών φαινομένων που σημειώθηκαν στην περιφέρεια της Βαλένθια στην Ισπανία τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο του 2024, η παραγωγή οπωροκηπευτικών, το δυναμικό παραγωγής και οι υποδομές των οργανώσεων παραγωγών έχουν υποστεί πολύ σοβαρές ζημίες, γεγονός που όχι μόνο προκάλεσε τεράστιες απώλειες σε σχέση με τη συγκομιδή του 2024, αλλά αναμένεται να επηρεάσει αρνητικά τον τομέα και κατά τα επόμενα έτη. Ένα επεισόδιο μεμονωμένου χαμηλού βαρομετρικού, το οποίο προκάλεσε τις καταστροφικές αιφνίδιες πλημμύρες και καταρρακτώδεις βροχοπτώσεις, έπληξε σοβαρά ή ακόμη και κατέστρεψε οπωρώνες που βρίσκονται στην περιοχή αυτή. Οι εκτιμώμενες απώλειες στη συγκομιδή του 2024 λόγω των ζημιών που προκλήθηκαν από τις καταστροφικές αιφνίδιες πλημμύρες και καταρρακτώδεις βροχοπτώσεις ανέρχονται σε 644,6 εκατ. EUR. Για ορισμένα προϊόντα το επίπεδο ζημιών είναι ιδιαίτερα υψηλό, π.χ. οι εκτιμώμενες απώλειες στους τομείς των αμυγδάλων και των φουντουκιών ανέρχονται σε 49,3 εκατ. EUR, με αναμενόμενες απώλειες παραγωγής άνω του 30 % για τα αμύγδαλα και έως και άνω του 50 % για τα φουντούκια για το 2024. Επιπλέον, οι αρνητικές συνέπειες για τις πλέον πληγείσες περιοχές δεν επηρεάζουν μόνο την παραγωγή του εν λόγω έτους, καθώς περιλαμβάνουν ζημίες στα δέντρα των οπωρώνων και σε μόνιμες δομές, καθώς και καταστροφές μηχανημάτων, αναβαθμίδων και συστημάτων άρδευσης. Οι ζημίες αυτές θα επιβαρύνουν τη μελλοντική παραγωγική ικανότητα των εν λόγω περιοχών.

(2) Πολλοί από τους παραγωγούς οπωροκηπευτικών που επλήγησαν σημαντικά από τα σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024 είναι μέλη αναγνωρισμένων οργανώσεων παραγωγών που υλοποιούν επιχειρησιακά προγράμματα. Από τον Οκτώβριο του 2024 οι εν λόγω οργανώσεις παραγωγών και οι παραγωγοί που τις απαρτίζουν αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά την εκπλήρωση των εκκρεμών δεσμεύσεών τους για τα προγράμματα του 2024 και την ανάληψη υποχρεώσεων στο πλαίσιο των προγραμμάτων για το 2025. Κατά συνέπεια, ορισμένες από τις δράσεις και τα μέτρα που έχουν εγκριθεί ενδέχεται να μην υλοποιηθούν και, ως εκ τούτου, μέρος των επιχειρησιακών ταμείων να μη δαπανηθεί, ενώ οι δράσεις και τα μέτρα που λαμβάνονται από τις οργανώσεις παραγωγών για τη διαχείριση της κατάστασης κρίσης ενδέχεται να παραμείνουν μη επιλέξιμα για ενωσιακή χρηματοδότηση. Στο πλαίσιο αυτό, είναι αναγκαίο να ληφθούν επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση της κατάστασης, με την παροχή κάποιας ευελιξίας στην υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων, τα οποία εξακολουθούν να λειτουργούν υπό τους εφαρμοστέους όρους δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 6 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2117 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [2]. Η ευελιξία αυτή θα επιτρέψει στις οργανώσεις παραγωγών να δαπανήσουν τους πόρους τους στο πλαίσιο των επιχειρησιακών ταμείων σε πολύ στοχευμένες δράσεις και μέτρα και να ανακατευθύνουν αποτελεσματικά την ενωσιακή χρηματοδότηση στο πλαίσιο των εν λόγω ταμείων, παρεκκλίνοντας από τις σχετικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 μόνο στον βαθμό που αυτό είναι απολύτως αναγκαίο.

[1] ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

[2] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2117 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων, (ΕΕ) αριθ. 251/2014 για τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αρωματισμένων αμπελοοινικών προϊόντων και (ΕΕ) αριθ. 228/2013 για τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης (ΕΕ L 435 της 6.12.2021, σ. 262, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2117/oj).

(3) Σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3 τέταρτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, οι αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών και οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών μπορούν να εφαρμόζουν, στο πλαίσιο των εγκεκριμένων επιχειρησιακών προγραμμάτων τους, μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων στον τομέα των οπωροκηπευτικών. Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στην αύξηση της ανθεκτικότητάς τους έναντι τέτοιων καταστάσεων και στην καλύτερη διαχείριση κρίσεων. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3 τέταρτο εδάφιο του εν λόγω κανονισμού, τα εν λόγω μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων δεν πρέπει να περιλαμβάνουν περισσότερο από το ένα τρίτο των δαπανών στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος, ώστε να αποφεύγεται η υπερβολική διάθεση κονδυλίων στο πλαίσιο επιχειρησιακών προγραμμάτων για τη χρηματοδότηση αποκλειστικά και μόνο μέτρων διαχείρισης κρίσεων. Ωστόσο, δεδομένων των σοβαρών συνεπειών που επέφεραν τα σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024, και του υψηλού επιπέδου καταστροφής που προκάλεσαν στον τομέα των οπωροκηπευτικών, είναι αναγκαίο να παρασχεθεί μεγαλύτερη ευελιξία για τις πληγείσες οργανώσεις παραγωγών και να τους δοθεί η δυνατότητα να επικεντρώσουν τους πόρους των επιχειρησιακών προγραμμάτων σε μέτρα διαχείρισης κρίσεων για την αντιμετώπιση των συνεπειών των εν λόγω φαινομένων. Ως εκ τούτου, ο κανόνας που προβλέπεται στο άρθρο 33 παράγραφος 3 τέταρτο εδάφιο του εν λόγω κανονισμού δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε επιχειρησιακά προγράμματα τα οποία υλοποιήθηκαν ή για τα οποία καταβλήθηκαν πληρωμές το 2025.

(4) Επιπλέον, οι αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών και ενώσεις οργανώσεων παραγωγών πρέπει να είναι σε θέση να ανακατευθύνουν πόρους, συμπεριλαμβανομένης της ενωσιακής χρηματοδοτικής συνδρομής στο πλαίσιο του αντίστοιχου επιχειρησιακού τους ταμείου, στις δράσεις και τα μέτρα που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των συνεπειών των σοβαρών δυσμενών μετεωρολογικών φαινομένων του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024. Καθίσταται αναγκαίο, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών και ενώσεις οργανώσεων παραγωγών είναι σε θέση να ενεργήσουν κατ' αυτόν τον τρόπο, και με την επιφύλαξη του άρθρου 32 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, να αυξηθεί κατά το 2024 και το 2025 το όριο της ενωσιακής χρηματοδοτικής συνδρομής που προβλέπεται στο άρθρο 34 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού από 50 % σε 70 % των πραγματικών δαπανών.

(5) Επιπλέον, λόγω των σοβαρών δυσμενών μετεωρολογικών φαινομένων του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024, οι αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών και ενώσεις οργανώσεων παραγωγών στον τομέα των οπωροκηπευτικών έχουν αντιμετωπίσει εξαιρετικές δυσκολίες στον σχεδιασμό, στη διαχείριση και στην υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων στις πληγείσες περιοχές. Αυτό ενδέχεται να οδηγήσει σε καθυστερήσεις στην υλοποίηση των εν λόγω επιχειρησιακών προγραμμάτων και, ως εκ τούτου, οι οργανώσεις παραγωγών και οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών ενδέχεται να μη συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται για τα εν λόγω προγράμματα στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2017/891 της Επιτροπής ([3]), οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν για τα επιχειρησιακά προγράμματα που υλοποιούνται υπό τους εφαρμοστέους όρους δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 6 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2117 και το άρθρο 1 δεύτερο εδάφιο στοιχείο β) του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/2528 της Επιτροπής ([4]). Λόγω του πρωτόγνωρου χαρακτήρα των σοβαρών δυσμενών μετεωρολογικών φαινομένων του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024, είναι αναγκαίο οι εν λόγω δυσκολίες να μετριαστούν, με τη θέσπιση παρέκκλισης από ορισμένες διατάξεις του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/891.

(6) Οι οργανώσεις παραγωγών είναι ιδιαίτερα ευάλωτες λόγω της διακοπής δραστηριοτήτων και της διαταραχής που έχουν προκαλέσει τα σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα και αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες και προβλήματα ρευστότητας που οφείλονται στη μείωση ή στην καταστροφή της παραγωγής τους. Η κατάσταση αυτή έχει άμεσο αντίκτυπο στη χρηματοοικονομική σταθερότητα και στην ικανότητα υλοποίησης επιχειρησιακών προγραμμάτων, όχι μόνο κατά το 2024 αλλά και κατά τα επόμενα έτη, καθώς η αξία της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο για το 2024 έχει επιπτώσεις στον υπολογισμό της ενωσιακής χρηματοδοτικής συνδρομής για τα επόμενα έτη. Αυτό επηρεάζει περαιτέρω την ικανότητα των οργανώσεων παραγωγών να εισάγουν μέτρα και δράσεις που στοχεύουν στις επιπτώσεις των σοβαρών δυσμενών μετεωρολογικών φαινομένων. Επιπλέον, η μείωση της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο, την οποία προκάλεσαν τα σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024, παρεμποδίζει τη συνέχεια και τη βιωσιμότητα των επιχειρησιακών προγραμμάτων των οργανώσεων παραγωγών στον τομέα των οπωροκηπευτικών.

([3]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2017/891 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2017, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους τομείς των οπωροκηπευτικών και των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών και τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις κυρώσεις που πρέπει να επιβληθούν στους εν λόγω τομείς, καθώς και για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού της Επιτροπής (ΕΕ) αριθ. 543/2011 (ΕΕ L 138 της 25.5.2017, σ. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/891/oj).

([4]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/2528 της Επιτροπής, της 17ης Οκτωβρίου 2022, για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/891 και την κατάργηση των κατ' εξουσιοδότηση κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 611/2014, (ΕΕ) 2015/1366 και (ΕΕ) 2016/1149 που εφαρμόζονται σε καθεστώτα ενισχύσεων σε ορισμένους γεωργικούς τομείς (ΕΕ L 328 της 22.12.2022, σ. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2528/oj).

(7) Για την αντιμετώπιση των συνεπειών των σοβαρών δυσμενών μετεωρολογικών φαινομένων του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024 και των επιπτώσεών τους στην αξία των πωλούμενων προϊόντων, οι οργανώσεις παραγωγών θα πρέπει να εξαιρεθούν το 2025 από την απαίτηση που ορίζεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/891, σύμφωνα με την οποία η οικονομική αξία των προϊόντων που πωλούνται από παραγωγούς που δεν είναι μέλη της οργάνωσης παραγωγών ή της ένωσης οργανώσεων παραγωγών πρέπει να είναι χαμηλότερη από την αξία της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο από την οργάνωση παραγωγών ή την ένωση οργανώσεων παραγωγών.

(8) Οι απώλειες στην αξία της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο στον τομέα των οπωροκηπευτικών, οι οποίες οφείλονται στα σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024, τείνουν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στο ποσό της ενωσιακής ενίσχυσης που λαμβάνουν οι οργανώσεις παραγωγών κατά το επόμενο έτος, καθώς το ποσό της ενωσιακής ενίσχυσης πρέπει να υπολογίζεται ως ποσοστό της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο από κάθε οργάνωση παραγωγών. Εάν έχει σημειωθεί σημαντική απώλεια ως προς την αξία της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο λόγω των σοβαρών δυσμενών μετεωρολογικών φαινομένων του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024, οι οργανώσεις παραγωγών ενδέχεται να παύσουν να αναγνωρίζονται ως τέτοιες, καθώς ένα από τα κριτήρια για την αναγνώριση αυτή είναι η επίτευξη μιας ελάχιστης αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο, η οποία καθορίζεται σε εθνικό επίπεδο. Το γεγονός αυτό θέτει σε κίνδυνο τη μακροπρόθεσμη σταθερότητα των οργανώσεων παραγωγών. Επομένως, εάν το 2024 ή το 2025 έχει σημειωθεί μείωση της αξίας ενός προϊόντος κατά τουλάχιστον 35 % λόγω των σοβαρών δυσμενών μετεωρολογικών φαινομένων του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024 και για λόγους που εκφεύγουν της ευθύνης και του ελέγχου των οργανώσεων παραγωγών, η αξία της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο για το 2025 θα πρέπει να καθοριστεί στο 100 % της αξίας της παραγωγής που διατέθηκε στο εμπόριο για τον μέσο όρο των πέντε προηγούμενων 12μηνων περιόδων αναφοράς, εξαιρουμένων των χαμηλότερων και υψηλότερων τιμών. Το όριο του 65 % της αξίας της παραγωγής που διατέθηκε στο εμπόριο κατά την προηγούμενη περίοδο, το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 23 παράγραφος 4 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/891, είναι πράγματι ανεπαρκές για την επίτευξη οικονομικής και χρηματοοικονομικής σταθερότητας, δεδομένης της έκτασης της απώλειας της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο για τις οργανώσεις παραγωγών που επλήγησαν από τα σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024.

(9) Οι οργανώσεις παραγωγών ή οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών που επλήγησαν από τα σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024 θα πρέπει να απαλλαχθούν από την υποχρέωση συμμόρφωσης με τα ανώτατα ποσοστά του επιχειρησιακού ταμείου τα οποία επιτρέπεται να δαπανώνται για κάθε μεμονωμένο μέτρο ή είδος δράσης, όπως ορίζεται στην εθνική στρατηγική που θέσπισε η Ισπανία σύμφωνα με το άρθρο 27 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/891. Η παρέκκλιση αυτή αποσκοπεί στη διασφάλιση μεγαλύτερης ευελιξίας για τις σχετικές οργανώσεις παραγωγών, καθώς και στο να τους επιτρέψει να ανακατευθύνουν τους πόρους που διατίθενται στο πλαίσιο του επιχειρησιακού ταμείου στα μέτρα που θεωρούνται τα πλέον αποτελεσματικά για την αντιμετώπιση των συνεπειών των εν λόγω σοβαρών δυσμενών μετεωρολογικών φαινομένων.

(10) Η Ισπανία και οι σχετικές οργανώσεις παραγωγών θα πρέπει επίσης να εξαιρεθούν το 2025 από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 34 παράγραφος 1 και στο άρθρο 34 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/891, σε σχέση με την υποβολή και την έγκριση τροποποιήσεων των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

(11) Επιπλέον, οι οργανώσεις παραγωγών ή οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών που επλήγησαν από τα σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024 θα πρέπει να είναι σε θέση να τροποποιήσουν τα επιχειρησιακά τους προγράμματα κατά το 2025, προκειμένου να αυξήσουν ή να μειώσουν το ποσό του επιχειρησιακού ταμείου, χωρίς προηγούμενη έγκριση από το κράτος μέλος και πέραν του ανώτατου ποσοστού που προβλέπεται στο άρθρο 34 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο γ) του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/891 ή οποιωνδήποτε άλλων ποσοστών καθορίζει το κράτος μέλος. Αυτό θα επιτρέψει στις οργανώσεις παραγωγών και στις ενώσεις οργανώσεων παραγωγών να προσαρμόσουν τα αρχικώς προγραμματισμένα επιχειρησιακά ταμεία με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο, ώστε να ανταποκρίνονται στις πραγματικές τους ανάγκες.

(12) Σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 1 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/891, εάν μια οργάνωση παραγωγών ή ένωση οργανώσεων παραγωγών παύσει την εφαρμογή του επιχειρησιακού της προγράμματος πριν από τη λήξη της προγραμματισμένης διάρκειάς του, δεν πρέπει να χορηγούνται άλλες ενισχύσεις στη συγκεκριμένη οργάνωση ή ένωση για δράσεις που υλοποιούνται μετά την ημερομηνία παύσης του εν λόγω επιχειρησιακού προγράμματος. Για να διασφαλιστεί η χρηματοοικονομική σταθερότητα των οργανώσεων παραγωγών, οι ενισχύσεις για επιλέξιμες δράσεις που υλοποιήθηκαν πριν από την παύση του επιχειρησιακού προγράμματος δεν θα πρέπει να ανακτώνται κατά το 2025 στην περίπτωση που η οργάνωση παραγωγών ή η ένωση οργανώσεων παραγωγών αποδείξει στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους ότι η παύση του εν λόγω επιχειρησιακού προγράμματος επήλθε για λόγους που συνδέονται με τα σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024 και οι οποίοι εκφεύγουν του ελέγχου και της ευθύνης της οργάνωσης παραγωγών.

(13) Για να διασφαλιστεί η χρηματοοικονομική σταθερότητα των οργανώσεων παραγωγών, η ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή για πολυετείς δεσμεύσεις στον τομέα των οπωροκηπευτικών, όπως οι περιβαλλοντικές δράσεις, δεν θα πρέπει να ανακτηθεί και να επιστραφεί στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), όπως προβλέπεται στο άρθρο 36 παράγραφος 3 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/891, εάν οι μακροπρόθεσμοι στόχοι των δεσμεύσεων αυτών δεν ήταν δυνατόν να επιτευχθούν λόγω της διακοπής τους κατά το 2024 για λόγους που συνδέονται με τα σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024.

(14) Επιπλέον, δεδομένων των απρόβλεπτων δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι οργανώσεις παραγωγών στις πληγείσες περιοχές λόγω των σοβαρών δυσμενών μετεωρολογικών φαινομένων του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024, θα πρέπει να παρασχεθεί στην Ισπανία και στις σχετικές οργανώσεις παραγωγών κάποια ευελιξία σε σχέση με ορισμένες απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 9 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2017/892 της Επιτροπής ([5]), οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν για τα επιχειρησιακά προγράμματα που υλοποιούνται υπό τους εφαρμοστέους όρους δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 6 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2117 και το άρθρο 1 δεύτερο εδάφιο στοιχείο β) του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2022/2532 της Επιτροπής ([6]).

(15) Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2017/892, οι αιτήσεις ενίσχυσης μπορούν να καλύπτουν δαπάνες που έχουν προγραμματιστεί αλλά δεν έχουν πραγματοποιηθεί, εφόσον οι σχετικές ενέργειες δεν ήταν δυνατόν να εκτελεστούν έως τις 31 Δεκεμβρίου του έτους υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος, για λόγους που εκφεύγουν του ελέγχου της σχετικής οργάνωσης παραγωγών, αλλά μπορούν, ωστόσο, να πραγματοποιηθούν έως τις 30 Απριλίου του έτους που έπεται εκείνου για το οποίο ζητείται η ενίσχυση και εφόσον παραμένει στο επιχειρησιακό ταμείο ισοδύναμη εισφορά της οργάνωσης παραγωγών. Λαμβανομένων υπόψη των σοβαρών δυσμενών μετεωρολογικών φαινομένων του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024, είναι σκόπιμο να θεσπιστεί παρέκκλιση από το άρθρο 9 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του εν λόγω εκτελεστικού κανονισμού και να προβλεφθεί ότι οι αιτήσεις ενίσχυσης που υποβάλλονται μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου 2025 μπορούν να καλύπτουν τις δαπάνες για ενέργειες που είχαν προγραμματιστεί για το 2024 αλλά δεν πραγματοποιήθηκαν μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2024, εάν οι εν λόγω ενέργειες είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν μέχρι τις 15 Αυγούστου 2025. Η ίδια προθεσμία θα πρέπει να ισχύει και για την υποχρέωση παροχής απόδειξης της εκτέλεσης των προγραμματισμένων δαπανών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2017/892.

(16) Η συνολική κατάσταση που προκλήθηκε από τα σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024 συνιστά ειδικό πρόβλημα κατά την έννοια του άρθρου 221 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, το οποίο δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί εύκολα με μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με τα άρθρα 219 ή 220 του εν λόγω κανονισμού. Η κατάσταση δεν συνδέεται ειδικά με υφιστάμενη αναγνωρισμένη μοναδική διαταραχή της αγοράς ή με συγκεκριμένη απειλή, ούτε με μέτρα για την καταπολέμηση της εξάπλωσης ζωονόσων ή του κλονισμού της εμπιστοσύνης των καταναλωτών λόγω κινδύνων για τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων ή των φυτών.

(17) Δεδομένης της ανάγκης να αναληφθεί άμεση δράση και να ληφθούν επειγόντως μέτρα για την άμβλυνση των σοβαρών αρνητικών επιπτώσεων που προκάλεσαν τα σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024 σε οργανώσεις παραγωγών και ενώσεις οργανώσεων παραγωγών στον τομέα των οπωροκηπευτικών, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Δεδομένου ότι το άρθρο 221 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 προβλέπει ότι τα μέτρα πρέπει να παραμένουν σε ισχύ για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμοστεί για 12 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του.

(18) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής για την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών,

([5]) Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2017/892 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2017, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους τομείς των οπωροκηπευτικών και των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών (ΕΕ L 138 της 25.5.2017, σ. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2017/892/oj).

([6]) Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/2532 της Επιτροπής, της 1ης Δεκεμβρίου 2022, για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2017/892 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 738/2010 και των εκτελεστικών κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 615/2014, (ΕΕ) 2015/1368 και (ΕΕ) 2016/1150 που εφαρμόζονται σε καθεστώτα ενισχύσεων σε ορισμένους γεωργικούς τομείς (ΕΕ L 328 της 22.12.2022, σ. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/2532/oj).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Προσωρινές παρεκκλίσεις από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 όσον αφορά τα οπωροκηπευτικά

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 33 παράγραφος 3 τέταρτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, το όριο του ενός τρίτου των δαπανών για μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος που αναφέρεται στην εν λόγω διάταξη δεν εφαρμόζεται στα επιχειρησιακά προγράμματα τα οποία υλοποιήθηκαν ή για τα οποία καταβλήθηκαν πληρωμές το 2025 σε σχέση με τις περιοχές που χαρακτηρίστηκαν από την Ισπανία ως πληγείσες από τα σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024.

2. Το όριο που προβλέπεται στο άρθρο 34 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 ανέρχεται στο 70 % των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2024 και το 2025 για επιχειρησιακά προγράμματα που υλοποιήθηκαν από οργανώσεις παραγωγών ή ενώσεις οργανώσεων παραγωγών που έχουν χαρακτηριστεί από την Ισπανία ως πληγείσες από τα σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024.

Άρθρο 2

Προσωρινές παρεκκλίσεις από τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2017/891

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/891, κατά το 2025 μια οργάνωση παραγωγών ή μια ένωση οργανώσεων παραγωγών που έχει πληγεί από τα σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024 δύναται να πωλεί προϊόντα από παραγωγούς που δεν είναι μέλη οργάνωσης παραγωγών ή ένωσης οργανώσεων παραγωγών ανεξάρτητα από την οικονομική αξία της εν λόγω δραστηριότητας σε σύγκριση με την αξία της παραγωγής της η οποία διατίθεται στο εμπόριο.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 23 παράγραφος 4 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/891, εάν το 2024 και το 2025 έχει σημειωθεί μείωση της αξίας ενός προϊόντος κατά τουλάχιστον 35 % λόγω των σοβαρών δυσμενών μετεωρολογικών φαινομένων του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024 και για λόγους που εκφεύγουν της ευθύνης και του ελέγχου των οργανώσεων παραγωγών, η αξία της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο θεωρείται ότι αντιπροσωπεύει το 100 % της μέσης αξίας της παραγωγής που διατέθηκε στο εμπόριο κατά τη διάρκεια των πέντε προηγούμενων 12μηνων περιόδων αναφοράς, εξαιρουμένων των χαμηλότερων και υψηλότερων τιμών.

3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 27 παράγραφος 5 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/891, τα ανώτατα ποσοστά του επιχειρησιακού ταμείου τα οποία μπορούν να δαπανηθούν για κάθε μεμονωμένο μέτρο ή είδος δράσης, όπως ορίζεται στην εθνική στρατηγική που θέσπισε η Ισπανία σύμφωνα με το άρθρο 27 του εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, δεν εφαρμόζονται στα επιχειρησιακά προγράμματα που υλοποιούνται από οργανώσεις παραγωγών ή ενώσεις οργανώσεων παραγωγών που έχουν πληγεί από τα σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024.

4. Κατά το 2025 οι υποχρεώσεις που υπέχει η Ισπανία και οι οργανώσεις παραγωγών της όσον αφορά την υποβολή και έγκριση τροποποιήσεων των επιχειρησιακών προγραμμάτων που προβλέπονται στο άρθρο 34 παράγραφος 1 και στο άρθρο 34 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/891 δεν εφαρμόζονται για την Ισπανία και τις οργανώσεις παραγωγών ή τις ενώσεις οργανώσεων παραγωγών που επλήγησαν από τα σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024.

5. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 34 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο γ) του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/891, οι οργανώσεις παραγωγών και οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών που έχουν πληγεί από τα δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024 εξουσιοδοτούνται να τροποποιούν τα επιχειρησιακά τους προγράμματα προκειμένου να αυξήσουν ή να μειώσουν το αρχικά εγκεκριμένο επιχειρησιακό ταμείο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την Ισπανία. Το ανώτατο ποσοστό αύξησης που ορίζεται στο άρθρο 34 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο γ) του εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού ή οποιοδήποτε άλλο ποσοστό έχει καθορίσει η Ισπανία δεν εφαρμόζεται στις εν λόγω τροποποιήσεις.

6. Κατά το 2025 οι ενισχύσεις για επιλέξιμες δράσεις που υλοποιήθηκαν πριν από την παύση του επιχειρησιακού προγράμματος δεν ανακτώνται, ακόμη κι αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 36 παράγραφος 2 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/891, υπό την προϋπόθεση ότι η παύση του επιχειρησιακού προγράμματος συνδέεται με τα σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024 και πραγματοποιήθηκε για λόγους που εκφεύγουν του ελέγχου και της ευθύνης της σχετικής οργάνωσης παραγωγών.

7. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 36 παράγραφος 3 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/891, η ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή για πολυετείς δεσμεύσεις δεν ανακτάται ούτε επιστρέφεται στο ΕΓΤΕ σε περίπτωση που οι μακροπρόθεσμοι στόχοι και τα αναμενόμενα οφέλη των εν λόγω δεσμεύσεων δεν μπορούν να υλοποιηθούν επειδή η υλοποίησή τους διεκόπη το 2024 για λόγους που συνδέονται με τα σοβαρά δυσμενή μετεωρολογικά φαινόμενα του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024.

8. Οι οργανώσεις παραγωγών αποδεικνύουν στην αρμόδια αρχή της Ισπανίας ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 7.

Άρθρο 3

Προσωρινές παρεκκλίσεις από τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/892

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 9 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2017/892, η προθεσμία για την πραγματοποίηση των ενεργειών που δεν κατέστη δυνατό να πραγματοποιηθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 λόγω των σοβαρών δυσμενών μετεωρολογικών φαινομένων του Οκτωβρίου και του Νοεμβρίου του 2024 και οι οποίες καλύπτονται ως προγραμματισμένες δαπάνες από τις αιτήσεις ενίσχυσης που έχει υποβάλει οργάνωση παραγωγών ή ένωση οργανώσεων παραγωγών είναι η 15η Αυγούστου 2025.

2. Όταν μια οργάνωση παραγωγών ή μια ένωση οργανώσεων παραγωγών κάνει χρήση της παρέκκλισης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η προθεσμία για την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με την εκτέλεση των προγραμματισμένων δαπανών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2017/892, είναι η 15η Αυγούστου 2025.

Άρθρο 4

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται έως τις 27 Μαΐου 2026.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 26 Μαΐου 2025.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN